

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 Quæ Prædictiones ve[r]itæ non sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

tionem ore promentes... Sufultariolus Samuel de terra... Reg. 28. & prohibuit Deus, Lenu. 19. ab ariolis quicquam scificari. D. Augustinus, lib. de nat. Demon. & can. igitur, 26. q. 3. ariolos putat dictos, quod circa aras idolorum nefarias preces emitterent, & funesta sacrificia exercentes responfa acciperent...

Ad hanc speciem diuinationis refero alias plures, quas commisit baur edidit per Bacchidas furentes, ex Tripode, ex antro Triphonii, ex quercu Dodonea, & columbis eius vel tympano: ex aquis Castaliae, fonte Colophonio, lebere Theoprotio, & aliis, quorum demonica oracula aduentu domini nostri Iesu Christi obmutuerunt, superatis illorum administris demonibus. Sicque siluit Apollo Colophonius, Delius, Pythius, Clarus Didymus, Amphiarus, Amphilocheus, & Hammonis oraculum, vt scribit Theodoretus, lib. 10. de curat. Graec. affect. & Plutarchus, lib. de cesat. oraculo.

- 11 ¶ Vmbilicomantia, ex vmbilico apud Coclitem diuinatione.
12 ¶ Est & apud eundem expilatio gallinarum, genus diuinaudi.
13 ¶ Meminit commentarius Euripidis, in Phoenissis, fuisse rationem quoque diuinaudi priscis ex cauda victimae: si enim repanda & incuruata fuisset in igne, difficultas, & effectus belli periculosus: si protensa & deorsum vergens, clades & calamitas: si in sublimi, victoria protenderetur. Eius verba, τὴν δὲ γὰρ ἰελεῖν ἢ ὄψ...
14 ¶ Ritus etiam fuit Aruspicius in sacris vesicam obturatam lana victimarum, victamque igni iniicere, & ex crepitu vel iaculatione vrinæ cum rumpetur, coniectare, diuinareve. Sicut & idem enarrator Euripidis notat, idem in Phoenissis...
15 ¶ Spondet amatorem tenerum vel diuinitis orbi Testamentum ingens, calida pulmone columba Tractato Armenius vel Commagenus harruspeex. Peffora pullorum rimatur, & exta catelli, Interdum & pueri facies quod deserat ipse, &c.

Sed haec omnia protinus, vt ridicula & simul impia reicit Christianus, vt prohibita. ¶ Prohibetur & species magiae, Hebraeis dicta, כַּסָּם kassam, id est, presagium futurorum, Deutero. 18. & Hierem. 27. Sicut & וְנָאִי nabas, nobis augurium, Deutero. eo. ca. 18. & 2. Paralip. c. 33.

- 17 ¶ Alia diuinandi successus rerum formula, Idololatriæ descriptur ab Ezechiele, cap. 21. dum dicitur, quod rex Babylonis stetit in buio in capite duarum viarum, diuinationem quaerens, commiscens sagittas, interrogans idola, & exta confules.
18 ¶ Mentio fit de sortilegis in iure, in ca. sortileg. 26. q. 1. qui sub nomine fictæ religionis, per quasdam, quas sortes apostolorum vel sanctorum vocant, diuinationis scientiam proficentur: aut quarumcunque scripturarum inspectione futura promittunt, quibus inest tacitum pactum & symbolum demoniacum, vt pro-
19 ¶ Ita ca. illud, in princ. 26. q. 2. ¶ Ideo & censura huic vanitati erroris apertionis librorum adhibita, c. 1. de sortileg. Vocat Cocles literam antiqum. Atque Christianis sortes vetitæ Virgilianæ, id est, quæ ex apertura voluminis Virgilii captari solitæ erant, quibus vtebatur Adrianus, vt Auctor Elius Spartianus, in Elio Adriano. Quem quidam eadē animi leuitate cum impierate se cuci sunt, arbitrat aliquid in poets diuinitatis latere, cum ab illis illud magnum accepissent, quod iactat Ouidius:

Est Deus in nobis, agritate calescimus illo: Imperius hic sacra femina montis habet.

Et rusticum, Ouid. 3. de Ponto.
20 Est ¶ Deus in nobis, sunt & commercia caeli, Sedibus Aetheris spiritus illo venit. Sic scribit Trebellius Pollio, in Claudiano. Claudianum Cæsarem sortes multas ex carminibus legisse. Tales & fuerunt olim sortes Musæi, quarum edisserator fuit Atheniensis Onomacritus, Athenis eiectus ab Hipparcho Pilsitratii filio, quod per Lafum Hermonis deprehensus fuisset inter Musæi sortes hanc quoque in-

seruisse fore vt in insula Lemno adiacentes, mari submergerentur, vt auctor Herodorus, li. 7. in Poly.

¶ Transfulerunt hanc sortium vanitatem quidam ad sacra biblia, vt ex iis quæ in illis occurrerent notionem susciperent: quem morem improbat quoque D. Augustinus, in Inquisitione, ad Ianuarium. his verbis: Hi qui de paginis euangelicis sortes legunt, etsi optandum est, vt id potius faciant, quam ad demonia consulenda concurrant: tamen ista mibi displicet consuetudo, ad negotia secularia, & ad vita huius vanitatem, diuina oracula velle conuerti, Referuntur & hac in cap. hi qui, 26. q. 2. Scribit Paulus Amilius lib. 7. hist. Franc. in D. Ludou. tempore Innocenti III. Imperatore Tartarorum seu Scytharum, cum statuisset ex icinio & sterili solo suo, in Hungariam & proximas nationes irrumpere, cunctaretur tamen quod suspicaretur sibi cum validis simis ducibus, & fortissimis gentibus rem fore, quæ sua egregie tutarentur, fortes consuluisse: dataque ei dictio fertur, ne dubicaret fines egredi: quare inde egressus cum foelis, subegit Parthos, Chorafanos, Syros, Hierosolymos, & alias nationes.

¶ Vtebantur & sortibus Delphici sacerdotes, si credamus 22 Horatio, de arte, dum ait,

Et diuina futuri Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

¶ Narrat Plutarchus, in vita Iulii Cæsaris, sortilegas plures fuisse apud Germanos, quæ & Germanorum perturbant exercitum per sua vaticinia, quæ per flauiorum cursus, vorticem strepitumque coniectantes, futura prædicebant: nec eos ante prælium committere sinebant, quam noua fulsisset Luna.

¶ Erat aliad diuinationum vel superstitionum genus, per omnia quæ e multis rebus capiebantur: veluti ex sterutatione, corrosione foricium, offensione pedum ad ligna, ex singultu, saltu seu pulsatione venarum, occurfu hominum, vel ferarum, & ex aliis vanissimis prohibitis, in cap. illud quod est, 26. q. 2. Obseruabantur & ideo calendæ Ianuar. boni fati augurio dies Aegyptiaci, dies alii, horæ, momenta constitutionis cæli, & situs stellarum in agendis operibus, quæ tamen ex animi electione, non ex elementorum imperio sequuntur: ideo & hæc improbata merito, cap. non liceat, & cap. si quis, & c. admovent, cap. pen. 26. q. 7. ob superstitionem. Non tamen omnis electio dierum & temporum, quæ naturalem habent causam, in fatione, aratione, vel futuruum collectione, & in similibus naturalibus, de quibus Aratus in Phenomenis, & alii, reicienda. Sunt enim obseruationes istæ naturales viles in multis, quia temere cælestia facta non sunt, aut perperam: sed elementata ad illa vt superiora respiciunt, illisque reguntur. Et proinde recte obseruantur in re rustica, navigatione, medicina, & similibus.

Quæ Prædictiones vetitæ non sunt.

Cap. 4.

- 1 Prænotiones quæ non sunt prohibita.
2 de Dierum & Temporum obseruatione vbi tractatum sit.

Prænotiones quædam sunt, quæ pendent ex causis præcedentibus a natura: Quamobrem illæ, si sine superstitione doceantur, non erunt vetitæ, sed laudabiles. Neque improbat Deus Dominus, imo exprobat Pharisæis, quod futuras diei tempestates ex facie cæli prænoscerent, non voluntate Dei. Hypocrita faciem cæli & terra nostis probare: hoc autem tempus quomodo non probatis, Lucae 12. in fi. Sic ex cometis, parellis, iride, aliisque cæli meteoris & impressionibus, & astrorum, siderumque, animalium obseruationibus, & agricolæ, & nauar, & astrologi futuras aeris mutationes, & quæ ex illis sequuntur, non improbe præsciunt, vt docuimus in astrologicis & de navigatione libris in Syntaxibus & in lib. 4. ¶ Prælu. optimi Iurifcon. ea quæ ad obseruationem dierum & temporum sancte referuntur, & vtiliter pertractantur, vt opus non sit, crambem recoquere.

Quæ Sortes, & quando non sint prohibita.

Cap. 5.

- 1 Sortium vsus quomodo adiarhorus.
Sorte quæ res dirimantur in iure civili licite, eod. & num. 2. 3. 4. 5. & seq.
2 Familia ex ciscunda iudicium sortes admittit.
3 Electio sorte dirimenda in optione plurium.
4 Documenta hereditaria apud quem esse debeant. Kkk 3